

PROJEKT Z SQL

Odpovědi na výzkumné otázky

1. Rostou v průběhu let mzdy ve všech odvětvích, nebo v některých klesají?

Z příslušných dat vyplývá, že celkově za období let 2006 až 2018 průměrné mzdy ve všech odvětvích vzrostly. Nejvíce vzrostly v odvětví Zdravotní a sociální péče (o cca 78 %), naopak nejnižší nárůst byl v odvětví Peněžnictví a pojišťovnictví (pouze o cca 37 %).

Největší meziroční nárůst průměrných mezd pak zaznamenala odvětví Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu a odvětví Těžba a dobývání, a to shodně v roce 2008 (nárůst o necelých 14 %). Naopak u některých odvětví docházelo v průběhu sledovaného období k meziročnímu poklesu mezd. Největší takový pokles zaznamenalo odvětví Peněžnictví a pojišťovnictví, kdy v roce 2013 oproti předchozímu roku mzdy poklesly o skoro 9 %.

2. Kolik je možné si koupit litrů mléka a kilogramů chleba za první a poslední srovnatelné období v dostupných datech cen a mezd?

Na základě dostupných dat cen a mezd byly nejprve zjištěny tyto údaje:

Rok	Průměrná mzda	Průměrná cena mléka	Průměrná cena chleba
2006	21 165,18 Kč	14,44 Kč / 1l	16,12 Kč / 1kg
2018	33 091,45 Kč	19,82 Kč / 1l	24,24 Kč / 1kg

Z takto zjištěných údajů lze poté prostým dělením dovodit, že:

v roce 2006 bylo možné si koupit 1 465,73 l mléka a 1 312,98 kg chleba

v roce 2018 bylo možné si koupit 1 669,6 l mléka a 1 365,16 kg chleba.

Kupní síla ve vztahu k těmto potravinám tedy v roce 2018 v porovnání s rokem 2006 stoupla u mléka o zhruba 14 %, zatímco u chleba pouze o zhruba 4 %.

3. Která kategorie potravin zdražuje nejpomaleji (je u ní nejnižší procentuální meziroční nárůst)?

Nejnižší procentuální nárůst ceny v období let 2006 až 2018 byl zaznamenán u kategorie „Banány žluté“, a to konkrétně 7,36 %.

U některých kategorií potravin dokonce v daném období došlo k poklesu ceny. Jedná se o kategorii „Rajská jablka červená kulatá“ (pokles o 23,07 %) a „Cukr krystalový“ (pokles o 27,52 %).

Nejvyšší nárůst ceny pak zaznamenala kategorie „Máslo“, kde se cena navýšila o 98,38 %.

4. Existuje rok, ve kterém byl meziroční nárůst cen potravin výrazně vyšší než růst mezd (větší než 10 %)?

Meziroční nárůst cen potravin ve sledovaném období let 2006 až 2018 nebyl nikdy výrazně vyšší než nárůst výše mezd.

Nejvyšší rozdíl byl zjištěn v roce 2013, kdy došlo k meziročnímu poklesu výše mezd o 0,78 % a naopak k nárůstu cen potravin o 6,01 %, což činí rozdíl 6,79 %.

K nejvyššímu meziročnímu nárůstu cen potravin pak došlo v roce 2007 (nárůst o 9,25 %). Nicméně vzrostly i mzdy (o 6,91%). Vzájemný rozdíl tak činil pouze 2,34 %.

5. **Má výška HDP vliv na změny ve mzdách a cenách potravin? Neboli, pokud HDP vzroste výrazněji v jednom roce, projeví se to na cenách potravin či mzdách ve stejném nebo následujícím roce výraznějším růstem?**

Pro lepší názornost jsou změny sledovaných parametrů zachyceny v přiloženém grafu. Ten zobrazuje procentuální meziroční nárůst HDP, průměrné mzdy i cen potravin. Vzhledem k dostupnosti srovnatelných dat počínaje rokem 2006 (do roku 2018) je v grafu první meziroční nárůst zaznamenán od roku 2007.

Z těchto dat vyplývá, že HDP zaznamenala pokles v letech 2009 (o 4,7 %), 2012 (o 0,8 %) a 2013 (o 0,05 %). Jinak meziročně rostla (v rozmezí cca 1,8 – 5,6 % za rok). Nejvíce v letech 2007, 2015 a 2017 (vždy přes 5 %).

Průměrná mzda pak rostla skoro v celém období (v rozmezí cca 2,2 – 7,9 % za rok). Výjimkou byl pouze rok 2013, kdy výše průměrné mzdy meziročně poklesla zhruba o tři čtvrtě procentního bodu. Nejvyšší nárůst zaznamenala v letech 2007, 2008, 2017 a 2018 (od 6,4 do 7,9 %), což by mohlo odrážet nejvyšší nárůst HDP v letech 2007, 2015 a 2017.

Ceny potravin pak ve sledovaném období poklesly několikrát. V roce 2009 zaznamenaly stejně jako HDP největší pokles (o 6,6 %). Dále poklesly v letech 2014 (o 0,6 %), 2015 (o 0,7 %) a 2016 (o 1,4 %), tj. v letech následujících po meziročním poklesu výše HDP v letech 2012 a 2013. Nejvyšší nárůst cen potravin byl v letech 2007, 2008, 2012, 2013 a 2017 (v rozmezí 6 – 9,2 %). V roce 2007 a 2008 mohlo jít o reakci na růst HDP v roce 2007. Stejně tak v roce 2017 o reakci na růst HDP v letech 2015 a 2017. Na zvýšení cen potravin v letech 2012 a 2013 však HDP nijak zásadní vliv neměla.

Obecně lze tedy zkonstatovat, že **nárůst výše průměrné mzdy a cen potravin jsou závislé na růstu výše HDP, není to však pravidlem a roli zde budou hrát i jiné faktory.**

